

انجمن ایرانی مطالعات زنان

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

تأسیس: ۱۳۷۲

پایه تخصصی: جامعه‌شناسی

موضوعات: حقوق زنان، سلامت زنان، اقتصاد زنان، فرهنگ زنان، آموزش زنان، سیاست‌گذاری

موضوعات: حقوق زنان، سلامت زنان، اقتصاد زنان، فرهنگ زنان، آموزش زنان، سیاست‌گذاری

موضوعات: حقوق زنان، سلامت زنان، اقتصاد زنان، فرهنگ زنان، آموزش زنان، سیاست‌گذاری

همایش ملی

زنان، خانواده و شبکه‌های اجتماعی مجازی

کد مقاله: ۹۷۷

فرصت‌ها و تهدیدات فضای مجازی اطلاعاتی و ارتباطی برای زنان و خانواده‌ها

فاطمه پورفرد^۱

چکیده:

شبکه‌های مجازی اجتماعی، گونه‌ای از فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی هستند که به عنوان ابزار تسهیل‌گر برای تبدیل مزیت نسبی به مزیت رقابتی مورد استفاده قرار می‌گیرند. در جوامع پیشرفته، توسعه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، یک صنعت زیربنایی و راهبردی و از اهداف و ارکان اصلی حفظ یا نیل به توسعه پایدار محسوب می‌شوند. شبکه‌های مجازی اجتماعی با سرعت بخشیدن به تعاملات، و کاهش فاصله‌های ارتباطی، دارای فرصت‌ها و تهدیداتی می‌باشند. با توجه به اینکه در کشور ما، زنان و خانواده‌ها بخش عمده‌ای از اعضا و استفاده‌کنندگان این شبکه‌های اجتماعی را تشکیل می‌دهند؛ هدف اصلی پژوهش حاضر بر شناسایی "فرصت‌ها و تهدیدات فضای مجازی اطلاعاتی و ارتباطی برای زنان و خانواده‌ها" قرار دارد.

علت اساسی انتخاب هدف یاد شده، جایگاه بسیار بالای زنان و خانواده در پرورش نسل‌های حال و آینده جامعه است. محیط خانواده و به ویژه مادران، از اصلی‌ترین سازندگان سرمایه‌های اجتماعی جوامع محسوب می‌شوند. سرمایه اجتماعی به صورت برآیند تمام فعالیت‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، و اقتصادی در یک جامعه متجلی می‌شود، و در نقش سازنده می‌تواند به توسعه پایدار اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی جامعه بیانجامد. سرمایه اجتماعی یعنی نیروی انسانی کارآمد و خلاق که منشأ و مولد تمام فعالیت‌های جامعه است و به میزانی که آگاه تر، تحصیل کرده تر، با تجربه تر، کوشا تر، و اخلاق مدار تر باشد، قادر خواهد بود، به سرعت جامعه را به پیشرفت بایسته و توسعه پایدار سوق دهد.

با توجه به مواردی که بیان شد، مقاله حاضر سعی دارد تصویری از وضعیت موجود خانواده‌ها در بکارگیری شبکه‌های مجازی اجتماعی به لحاظ شاخص‌های کیفی و بهبود و اعتلای زندگی فردی و اجتماعی ارائه دارد. پژوهش حاضر بر این فرضیه استوار است که اگر استفاده‌کنندگان از شبکه‌های مجازی اجتماعی، آگاهی نسبت به فرصت‌ها و تهدیدات این شبکه‌ها داشته باشند؛ بایستی از تهدیدات گریزند و به فرصت‌ها گروند. همچنین، توجه به این نکته کلیدی بسیار ضروری است که اگر از فرصت‌ها استفاده منطقی و مناسب به عمل نیاید، آن فرصت به راحتی می‌تواند به تهدید و خطر تبدیل شود؛ و نیز بالعکس، با دانش و فراست می‌توان تهدیدات را به فرصت تبدیل کرد و از خطرات در امان ماند.

پرسش اصلی:

۱- آیا استفاده‌کنندگان از شبکه‌های مجازی اجتماعی به فرصت‌ها و تهدیدات موجود در این شبکه‌ها آگاهی دارند و از این فرصت‌ها، استفاده بهینه بعمل می‌آورند؟

این مقاله بر اساس مطالعه کتابخانه‌ای و پژوهش میدانی با ابزار پرسش‌نامه و مصاحبه انجام خواهد شد. نتیجه نهایی این پژوهش در قالب معرفی فرصت‌ها و تهدیدات در شبکه‌های مجازی اجتماعی و ارائه راهکارهایی به زنان و خانواده‌ها برای بهره‌مندی بهینه از فرصت‌های موجود، و مقابله یا گریز از تهدیدات و خطرات شبکه‌های مجازی بیان می‌شود.

واژگان کلیدی: فناوری‌های نوین، شبکه‌های مجازی اجتماعی، فرصت‌ها، تهدیدات.

^۱ دکترای مدیریت کسب و کار؛ مدرّس و مشاور حوزه مدیریت - fpoorfard@yahoo.com

۲۶ و ۲۷ بهمن ماه ۹۵